

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 14. An qui pascit, vel ligna cædit contra justam prohibitionem tenetur
ad restitutionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

esset inæqualitas, ideóque injustitia: nam cum accipiat pretium certum, ac securum, cujus dominium in eum transfertur, tradere debet emptori rem securam, cujus quoque dominium in eum transferatur; quam rem si non tradit, tenetur pretium reddere, & rem recipere, ut reponatur æqualitas. 2. Error dedit causam contractui, nec emptor voluit tradere pretium nisi pro re cujus dominium in ipsum pariter verè transferretur. Quare venditor non satisfacit cedendo actionem, quam habet contra eum, à quo prius eam emit. Hoc enim non est eum indemnem servare, sed cogere ad sumptus, & molestias, ex l. 11. ff. de *Action. empti.* quòd si comparente Domino secundus emptor, qui rem habet, inveniri nequeat, venditor non tenetur pretium acceptum Domino rei restituere, nisi illud quod ex revenditione sine industria propria lucratus est, vel nisi rem dono accepisset: quia cum Domino teneatur solùm ratione rei acceptæ, & jam rem alienam non possideat, nec habere queat, tenetur solùm restituere, quatenus ex ea factus est ditior. Et aliunde leges statuunt, ut venditio rei furtivæ valeat ad transferendum dominium pretii pro ea accepti, non tamen ipsius rei, l. 49. ff. de *Furtis.*

Q. 14. *An qui pascit, vel ligna cedit contra justam prohibitionem tenetur ad restitutionem?*

Resp.

Resp. I. Qui pascit, vel ligna cædit in loco alicujus privati, vel in loco communitatis suæ, sed locato alteri, vel in loco alterius communitatis, peccat contra justitiam pro ratione rei ablatae, & damni illati, quod sæpe multo pluris est, quam res succisa valeat; & tenetur ad restitutionem. *Ita Sot. Lessius & alii.* quia violat jus alienum cum damno: nam herbæ, & ligna, utpote prædiorum fructus, pertinent ad Dominum fundi, qui potest ea locare, & vendere.

Licet tamen herbis, & frugibus collectis mittere oves ad pascendum herbam nascentem, quam Dominus agri non est venditurus, nec ex ea utilitatem percepturus, nec suo gregi destinaturus: quia tunc non aufertur alienum invito Domino, sed tacite consentiente; & ita fert consuetudo recepta.

Resp. II. Qui in loco communitatis suæ pascit, vel ligna cædit contra justam prohibitionem, peccat, & tenetur restituere communitati, si magnum damnum inferat. *Ita De Lugo, Valentia, & alii.* quia aufert alienum invito Domino, & injustè minuit portionem aliorum. Enimverò si pecuniæ ad communitatem suam pertinentis, & singulis ejus membris distribuendæ summam notabilem surriperet, num graviter peccaret, & restituere teneretur? Ergo etiam peccat, & ad restitutionem tenetur, si æquivalens injustè quoquo modo auferat, idem dic à fortiori de eo, qui ligna cædit in
sylva

sylva ad principem pertinente cum verè aufe-
rat rem alienam invito Domino.

Q. 15. An is, qui contra prohibitionem venatur,
piscatur, vel aucupatur, peccat, & tenetur
ad restitutionem?

Not. Certum est 1. Eum, qui alterum im-
pedit à venatione, vel piscatione, ad quam jus
habet, peccare, & teneri ad restitutionem pro-
babilis lucri, quod deductis impensis ac labo-
ribus facturus erat: quia ei injuriam infero
cum damno. Eum, qui, etiam justè venando,
damnum aliis infert, putà segetes proculcan-
do, sepimenta dissipando, &c. teneri resarcire
damna illata: quia alii habent jus, ne damnum
patiantur in bonis suis. 3. Eum, qui occidit,
aut lædit animal alterius, dum in suo prædio
damnum infert, peccare graviter, & teneri ad
restitutionem: quia non habet jus occidendi,
aut lædendi animal alienum, sed solùm expel-
lendi, & satisfactionem exigendi; non enim
ideo desinit esse Domini sui, sine cujus con-
sensu destrui non potest nisi per auctoritatem
publicam.

Resp. I. Qui venatur in fundo alicujus pri-
vati invito Domino, semper peccat saltem ve-
nialiter. Ita Covar. Medin. Lessius & alii. quia
facit ei injuriam, nam Dominus jus habet, ut
nemo in suo fundo se nolente venetur, ex In-
stit. de rer. divis. & l. Item ff. de Usu-fructu.
Quòd si notabile damnum inferat, ut capien-
do feras,